

Uchwała Nr 12/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 18 stycznia 2023 roku

w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń złożonych przez Burmistrza Miasta i Gminy Łągów do wniosku pokontrolnego nr 37 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym WK.60.22.2022 z dnia 16 grudnia 2022 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: *Damian Grzelka – Prezes Izby*

Członkowie: *Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Ireneusz Piasecki, Zbigniew Rękas*

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 5a i art. 25b ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668)

postanawia

oddalić zastrzeżenia do wniosku pokontrolnego nr 37 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 16 grudnia 2022 r. znak WK.60.22.2022.

UZASADNIENIE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach skierowała w dniu 16 grudnia 2022 r. do Burmistrza Miasta i Gminy Łągów wystąpienie pokontrolne znak: WK.60.22.2022, sporządzone po zakończeniu kompleksowej kontroli gospodarki finansowej za 2021 rok i inne wybrane okresy, przeprowadzonej w okresie od dnia 6 czerwca do dnia 31 sierpnia 2022 r. Protokół kontroli podpisano w dniu 18 października 2022 r. Ww. wystąpienie doręczone zostało Burmistrzowi Miasta i Gminy w dniu 16 grudnia 2022 r.

W dniu 30 grudnia 2022 r. doręczone zostały w trybie art. 9 ust. 4 w/w ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zastrzeżenia do ww. wystąpienia pokontrolnego, dotyczące wniosku pokontrolnego nr 37o treści:

Wniosek nr 37:

„Zaprzestać zawierania umów zlecenia na czynności nie stanowiące zadań własnych gminy wskazanych w art. 7 ust. 1, w szczególności na wykonywanie czynności polegających na pomocy mieszkańcom w wypełnianiu wniosków o rolnicze płatności bezpośrednie. Wystąpić do pracownika o zwrot nienależnie wypłaconego wynagrodzenia. W przypadku odmowy wynagrodzenie wyegzekwować od osoby odpowiedzialnej za jej wypłacenie.”

W piśmie z dnia 29.12.2022 r. znak: Fn.3251.7.2022 Burmistrz Miasta i Gminy Łągów wskazał, iż na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi zastrzeżenia do pkt 37 wystąpienia pokontrolnego z dnia 16 grudnia 2022 roku, i przystąpił do wskazywania szeregu przepisów ustaw m.in. o regionalnych izbach obrachunkowych, o finansach publicznych, o gospodarce komunalnej, kodeksu cywilnego, które jego zdaniem zostały naruszone czy nie uwzględnione przy sformułowaniu nieprawidłowości w wystąpieniu pokontrolnym.

Podnieść należy, że stosownie do treści art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych prawo wniesienia zastrzeżeń przysługuje wyłącznie do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym, a podstawą zgłoszenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Z pierwszego zdania pisma Burmistrza wynika, że są to zastrzeżenia do pkt 37 wystąpienia pokontrolnego natomiast treść pisma wskazuje na zastrzeżenia co do ustaleń kontroli zawartych w wystąpieniu pokontrolnym, a tylko częściowo do wniosku. Nie spełniony również został wymóg wskazania naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie we wniosku pokontrolnym Nr 37, którego to zastrzeżenie rzekomo dotyczy.

Wywód dotyczący wadliwości wystąpienia pokontrolnego jako niespełniającego wymogów art. 9 ust 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zawarty w pierwszej części pisma nie może być przedmiotem zastrzeżeń pokontrolnych, gdyż tak jak podniesione zostało wyżej przedmiotem tym mogą być wyłącznie wnioski pokontrolne. Zarzut wskazania nieistniejącego przepisu prawa w wystąpieniu pokontrolnym (art. 46 ustawy o finansach publicznych) również nie może być przedmiotem zastrzeżeń i z tej samej przyczyny. Ponadto dodać należy, że w wystąpieniu pokontrolnym mowa jest o naruszeniu art. 46 ust. 3 ale ustawy o samorządzie gminnym. Burmistrz nie przeczytał zatem ze zrozumieniem treści wystąpienia. We wniosku pokontrolnym Nr 37 nie ma również mowy o naruszeniu przepisu art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Zarzut ten, zresztą słuszny, wskazany jest w opisie nieprawidłowości w części V pkt 2. Gmina może realizować wydatki ze środków publicznych na realizację zadań własnych wyłącznie w zakresie wskazanym przepisami prawa. Realizacja wydatku w zakresie pomocy mieszkańcom w wypełnianiu wniosków o rolnicze płatności bezpośrednie nie spełnia tego wymogu. Wydatek ten dokonany zatem został bez podstawy prawnej.

Gminy uprawnione są do dokonywania wydatków związanych z realizacją ciążących na nich zadań określonych ustawowo, w tym wskazanych w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny.

Burmistrz zawierając umowę zlecenia na wykonanie omawianych czynności wydatkował kwotę na zadanie nie mieszczące się w katalogu zadań należących do gminy. Rolnicy mogą liczyć na pomoc pracowników ARiMR w kwestii wypełniania wniosków dotyczących dopłat bezpośrednich. Pracownicy jednostek doradztwa rolniczego z mocy ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego wykonują zadania z tego zakresu, w tym polegające na udzielaniu rolnikom pomocy w sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy- będąc ekspertami w tej dziedzinie. Dyżury takich pracowników pełnione są w każdej gminie. Niczym

zatem nieuzasadnione i pozbawione podstaw prawnych było zlecenie przez Burmistrza tych czynności pracownikowi urzędu gminy.

W zakresie art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, który znajduje się w treści wniosku pokontrolnego Nr 37, Burmistrz w swym piśmie, zwanym zarzutami, wskazał lakonicznie jedynie swoją interpretację tego przepisu nie spełniając ustawowego wymogu w postaci postawienia RIO zarzutu naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Skupił się natomiast w większej części swojego pisma na analizie art. 10 ust 3 ustawy o gospodarce komunalnej, który nie był przedmiotem wniosku pokontrolnego ani też wystąpienia pokontrolnego.

Poświęcanie uwagi tej części pisma w uchwale podjętej w wyniku rozpatrzenia zastrzeżeń, uznać zatem należy za bezprzedmiotowe.

Odnosząc się do podniesionego przez Burmistrza zarzutu bezzasadności wniosku pokontrolnego zalecającego wystąpienie do pracownika o zwrot wypłaconego wynagrodzenia zgodzić się należy z Burmistrzem, że nie ma podstawy prawnej takiego żądania, co nie uniemożliwia RIO zawarcia we wniosku pokontrolnym takiego zalecenia celem wyeliminowania nieprawidłowości. Nie można bowiem z góry wykluczyć, że osoba która otrzymała wynagrodzenie, wobec stwierdzenia wadliwości na etapie dokonania zlecenia, zwróci dobrowolnie wypłaconą kwotę lub jej część. Odnośnie natomiast wyводу Burmistrza dotyczącego nie wskazania przez RIO kogo należy rozumieć przez osobę odpowiedzialną za wypłacenie wynagrodzenia, podnieść należy, że Burmistrz z racji pełnionej funkcji powinien znać zasady gospodarki finansowej oraz konsekwencje ich naruszenia i to on powinien dokładnie przeanalizować przepisy przed podejmowaniem decyzji. To Burmistrz prowadził politykę zarządzania finansami niezgodną z przepisami, których obowiązany był przestrzegać. Wbrew więc stanowisku Burmistrza, osoba odpowiedzialna za wypłatę nienależnego świadczenia została wskazana. RIO w ślad za opisaniem w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości, ze wskazaniem naruszonych uregulowań prawnych, wskazuje we wnioskach pokontrolnych sposób ich usunięcia. Nie jest obowiązaniem w tej części wystąpienia do artykułowania podstaw prawnych, które w związku ze wskazanymi nieprawidłowościami oraz z racji pełnionej funkcji powinny być dla kierownika jednostki znane i zrozumiałe. Zgodnie z wnioskiem pokontrolnym Nr 37 wskazano jedynie na możliwość wyeliminowania nieprawidłowości poprzez „wyegzekwowanie” wynagrodzenia od osoby odpowiedzialnej. Tak sformułowany wniosek w żaden sposób nie narusza obowiązujących przepisów.

Reasumując – zastrzeżenia złożone przez Burmistrza nie zasługują na uwzględnienie. Przede wszystkim z uwagi na brak spełnienia formalnych wymogów ustawowych.

Przewodniczący Kolegium

Damian Grzelka